

Izjavitelji:

Evangelia Zampa, Katianna Petsiou, Maria Sykara, Dimitra Trika, Soteria Tsantila, Myrto Daponte, Markella Gounari, Haris Kaddas, Eirini Papmanoli, Konstantinos Samanides, Spyridon Vassilopoulos, Phoebus Madianos

Institucija:

Poslijediplomski program parodontologije, Sveučilište Yeditepe, Istanbul, Turska

Prijevod:

Darija Vlašić Kaić Centar za parodontologiju PerioDent, Zagreb

studija

Učinkovitost parodontološke terapije kod reumatoidnog artritisa

Autori:

Paola de Pablo, Stefan Serban, Isabel Lopez-Oliva, Joanna Rooney, Kirsty Hill, Karim Raza, Andrew Filer, Iain Chapple, Thomas Dietrich

Dosadašnje spoznaje

Reumatoidni artritis (RA) je kronična, upalna bolest koja dovodi do destrukcije zglobova, funkcionalnog oštećenja i invalidnosti. Pacijenti s RA imaju povećani rizik od kardiovaskularnih bolesti.

Parodontitis je također upalna bolest koja može ne samo pogoršati, nego i potencijalno pokrenuti upalu u RA.

Nekoliko kliničkih istraživanja pokazalo je da parodontološka terapija, smanjujući parodontnu upalu i pripadajuće mikrobiološko opterećenje, također smanjuje sistemsku upalu kod pacijenata s RA.

Ipak, ne postoje podaci randomiziranih kliničkih istraživanja (RCTs) o tome predstavlja li parodontološka terapija prikladnu nefarmakološku terapiju za pacijente s RA - koja bi mogla biti dodana postojećoj modificirajućoj antireumatskoj farmakološkoj terapiji (DMARD) - ili pak poboljšava cjelokupnu aktivnost RA bolesti.

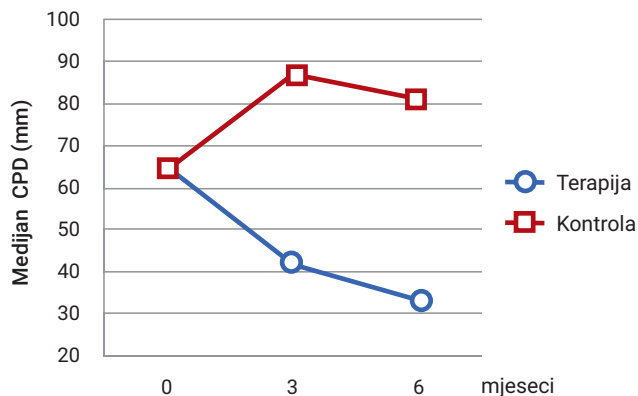
Ciljevi

Ocijeniti provedivost kliničkog randomiziranog istraživanja procjenjujući učinak intenzivne parodontološke terapije u smanjenju aktivnosti RA kod pacijenata s RA i parodontitisom, spremnost pacijenata za sudjelovanjem i suradljivost u kontrolnim pregledima. Nadalje, preliminarna evaluacija je napravljena da se utvrdi učinkovitost parodontološke terapije na aktivnost RA.

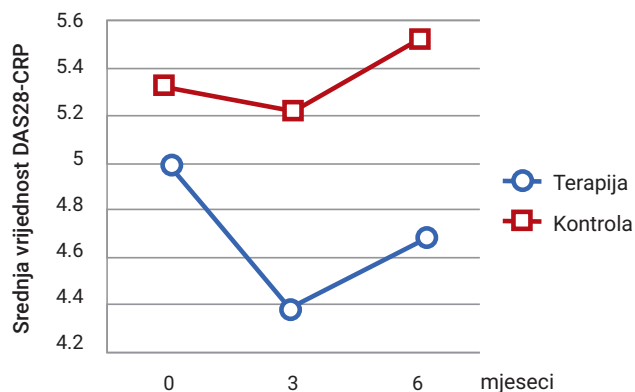
Materijali & metode

- Istraživanje se sastojalo od dvije randomizirane skupine koje su primile različite oblike parodontološke terapije: imedijatnu intenzivnu terapiju (intervencijska skupina) i odgođenu terapiju (kontrolna skupina).
- Pacijenti su bili odrasle osobe s RA koji konstantno uzimaju DMARD terapiju najmanje tri mjeseca s rezultatima aktivnosti bolesti (DAS28) $\geq 3,2$, ili $>5,1$ ako nisu primali biološku terapiju, a imaju generalizirani parodontitis razreda II-IV.
- Isključujući kriteriji bili su: ostale upalne reumatoidne bolesti, provedena parodontološka terapija unutar 12 mjeseci prije početka ili bilo kakva kirurška terapija unutar 3 mjeseca, uzimanje kortikosteroidnih lijekova unutar 4 mjeseca ili bilo koja druga prateća bolest.
- Pacijenti su nasumice bili raspoređeni u intervencijsku skupinu, koja je podrazumijevala imedijatnu nekiruršku parodontološku terapiju, i u kontrolnu skupinu gdje je parodontološka terapija provedena nakon završetka istraživanja.
- Klinički pokazatelji aktivnosti RA, uključujući procjenu ultrazvučne crno-bijele skale (USGS) i power kolor doplera, prikupljeni su na početku, nakon tri mjeseca i nakon šest mjeseci.
- Dodatno su na svakom posjetu uzeti uzorci krvi na tašte, kao i razina upalnih biomarkera - sedimentacija eritrocita (ESR) i C-reaktivni protein (CRP). Prikupljeni su također i oralni uzorci.
- Površina zahvaćena parodontnom upalom izračunata je koristeći se indeksima: gubitak kliničkog pričvrstka (CAL), dubina sondiranja, krvarenje pri sondiranju i kumulativna dubina sondiranja.
- Primarni cilj bio je procijeniti izvedivost opisanog protokola, dok je sekundarna svrha bila prikupiti postojeće podatke o učinkovitosti i sigurnosti parodontološke terapije na smanjenje parodontoloških parametra i aktivnosti bolesti.

Silka 1: Kumulativne razlike u dubini sondiranja između skupina

Silka 2: Usporedba DAS28-CRP između skupina

Rezultati

- Od inicijalno 649 prikupljenih pacijenata, 31% je prisustvovalo u probiru i 9,2% je bilo prikladno za uključivanje u istraživanje.
- Uočene su pogreške u usklađenosti termina kontrolnih dolazaka. Stopa odustajanja ispitanika u šestomjesečnom trajanju istraživanja bila je 18%, s tim da je bilo više odustajanja u intervencijskoj skupini (23%) nego u kontrolnoj skupini (13%).
- Sudionici istraživanja učestalo su otkazivali ili mijenjali rezervaciju termina kroz taj period i na taj način otežali praćenje kontrolnih posjeta.
- Na početku istraživanja nije bilo velikih razlika u parodontološkom statusu i aktivnosti RA između ispitivanih skupina.
- Trend velikog poboljšanja u kliničkim parodontološkim parametrima osim CAL-a- i mjera aktivnosti RA uočen je u intervencijskoj skupini u usporedbi sa skupinom koja je imala odgođenu terapiju, iako nije napravljena statistička evaluacija.

Ograničenja

- Kriteriji uključivanja za parodontološki status i status RA moraju biti precizniji i više reprezentativni za aktivnost bolesti.
- Manjak statističke analize o značajnim razlikama između dviju skupina (kontrolne, intervencijske) na početku istraživanja.
- Slijepost ispitivača u intervencijskoj skupini nije bila moguća.
- Mora se uzeti u obzir minimalna razina intervencije u kontrolnoj skupini.
- Imunološki i mikrobiološki parametri se također moraju uzeti u obzir.
- Planiranje prospektivnog randomiziranog istraživanja sa znatnim trajanjem (između 6 i 12 mjeseci) je teško zbog značajnih odustajanja ispitanika tijekom praćenja (18%).
- Veliki gubitak kontrolnih pregleda u intervencijskoj skupini.

Zaključci & klinički značaj

- Suradljivost pacijenata kod osoba koje boluju od RA i parodontitisa teško je postići u kliničkom istraživanju.
- Buduća istraživanja trebala bi se usredotočiti na pronalaženje rješenja za održavanje motivacije pacijenata.
- Ista ustanova za praćenje parodontitisa i RA potencijalno bi mogla smanjiti broj liječničkih pregleda i, kao rezultat toga, stopu odustajanja.
- Uklanjanje upale se zahtjeva kod pacijenata koji boluju od obje bolesti.
- Krajnje ciljeve parodontološkog liječenja je u nekim slučajevima teško postići.
- Poboljšanje ishoda RA naglašava vrijednost skorog provođenja takvih ispitivanja.
- Parodontološko liječenje može poboljšati parametre aktivnosti RA.

JCP Digest 111 sažetak je originalnog članka „Outcomes of periodontal therapy in heumatoid arthritis: The OPERA feasibility randomized trial.“ J Clin Periodontol. 50(3):295-306. DOI: 10.1111/jcpe.13756

<https://www.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jcpe.13756>

Pristup kroz stranicu za članove EFP-a: <http://www.efp.org/members/jcp.php>